

ข่าวประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๑๑๔ สุขุมวิท ๒๓ แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ ๑๐๑๑๐ โทรศัพท์ ๐-๒๖๔๙-๕๐๐๐
ภายใน ๑-๕๖๖๖ โทรศัพท์/โทรสาร ๐-๒๖๔๕-๐๓๑๑

ข่าวจากหนังสือพิมพ์มติชน ฉบับประจำวันที ๑ เดือนเมษายน พ.ศ.๒๕๕๘ หน้า ๑, ๖ มุค่าข่าว ๕๕๓,๓๙๗.-

ศูนย์สารสนเทศและการประชาสัมพันธ์ ได้จัดระบบข่าวสื่อสิ่งพิมพ์ สนใจดูได้ที่ <http://news.swu.ac.th/newsclips/>

‘เทพรัตน์อักษร’ เจ้าฟ้าปริญญเอก

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงให้ความสำคัญกับการศึกษามาโดยตลอด นับตั้งแต่ทรงพระอักษรที่โรงเรียนจิตรลดา (อ่านต่อหน้า 6)

เทพรัตน์อักษร เจ้าฟ้าปริญญเอก

ต่อจากหน้า 1

ก่อนจะทรงสอบเข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อีกทั้งยังทรงสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทด้านจารึกภาษาตะวันออก คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร รวมถึงสาขาบาลี-สันสกฤต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และด้วย

ความสนพระราชหฤทัยงานด้านการพัฒนา โดยอาศัยหลักวิชาการศึกษาหรือการเรียนรู้เป็นแกน จึงทรงสมัครเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาเอก สาขาวิชาพัฒนศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ในวาระเดียวกันที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระอักษรระดับปริญญาเอกนั้น โกวิท วงศ์สุรวัฒน์ นักศึกษาปริญญาเอกภายใต้สถาบันเดียวกัน ได้มีโอกาสเป็น

“พระสหาย” ร่วมกับนักศึกษารวมกัน 10 ชีวิต เขาและพระสหายมีโอกาสนัดชิดเบื้องพระยุคลบาท ได้สัมผัสถึงพระจริยวัตรอันงดงาม พระปรีชาสามารถ และพระวิริยะอุตสาหะขณะทรงพระอักษร

รศ.โกวิทถือว่า ช่วงเวลานั้นเป็น “มงคลชีวิตอันสูงสุด” จึงได้รปลายปากกาถ่ายทอดออกมาเป็นตัวหนังสือ “เทพรัตน์อักษร เจ้าฟ้าปริญญเอก” หนังสืออันทรงคุณค่า ที่จะนำปวงชนชาวไทยทวนรำลึกถึงการทรงพระอักษรของ “ดร.สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี”

รศ.โกวิท วงศ์สุรวัฒน์ ในวัย 67 ปี ที่แม่จะเกษียณอายุแล้ว แต่ยังคงสอนวิชาการเมืองการปกครองอเมริกา และการเมืองการปกครองรัสเซีย รวมทั้งภูมิรัฐศาสตร์ ที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เขาย้อนเล่าถึงความทรงจำที่ติดตรึงใจไม่เสื่อมคลายเมื่อ 34 ปีที่แล้วว่า “เรื่องของสมเด็จพระเทพฯ ผมตั้งใจเขียนไปนานของความเป็น ‘มนุษย์สามัญ’ ไม่ใช่ในแง่ของเจ้าฟ้าเจ้าแผ่นดิน พระจริยวัตรเป็นปกติทั่วไป” เขาเล่าถึงคอนเซ็ปต์เรื่อง และว่า “...เมื่อคนที่ดี อยู่ในสภาวะหรือสภาพแบบไหนก็ยังคง...ดีเสมอ”

รศ.โกวิทเล่าว่า ก่อนหน้าที่จะมาทรงศึกษาที่นี้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงสอบคัดเลือกเข้าเรียนโครงการปริญญาเอกสาขาศาสนศึกษา ซึ่งมหาวิทยาลัยมหิดลร่วมมือกับมหาวิทยาลัยและแคลเตอร์ สหราชอาณาจักร เปิดสอนที่ประเทศไทย โดยจะมีอาจารย์จากอังกฤษมาสอนเพิ่มเติมแล้วจะมีการสอบวิทยานิพนธ์ตามระเบียบของมหาวิทยาลัย และให้ปริญญาแก่แคลเตอร์ด้วย ทำนองว่าเป็นการเรียนที่แคลเตอร์โดยไม่ต้องไปอังกฤษนั่นเอง

“สมเด็จพระเทพฯทรงสอบได้ แต่ทรงไม่โปรด

ที่เข้าศึกษา เนื่องจากทรงเห็นว่าค่าเล่าเรียนและค่าใช้จ่ายต่างๆ มีราคาเท่ากับที่อังกฤษ จะถูกกว่า ตรงที่ไม่ต้องเสียเงินค่าที่พักและค่าเครื่องบินเท่านั้น นอกจากนี้ ก็ได้ใช้ห้องสมุดของมหาวิทยาลัยแลงคาสเตอร์ คิดไปแล้วดูจะไม่คุ้ม”

“ผมเคยกราบทูลถามพระองค์ในเรื่องนี้ พระองค์ทรงอธิบายให้ฟังดังที่กล่าวมาแล้ว และทรงลงท้ายว่า...พระเจ้าอยู่หัวบอกว่าแพง”

ตรงนี้ รศ.ดร.โกวิทบอกว่า “ประทับใจมาก”

“พระองค์ทรงเป็นเจ้าฟ้าเจ้าแผ่นดิน แต่ยังทรงรอบคอบ ทรงดูการณ์ว่าควรไม่ควร คุ้มไม่คุ้ม และเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงที่เราพูดๆ กัน ก็ทรงปฏิบัติให้เห็นเป็นที่ประจักษ์ ตั้งแต่เรื่องนี้ยังไม่มีชื่อ เพราะทรงกล่าวไว้เมื่อปี 2524 ทั้งที่เรื่องนี้มาอีกกันจริงๆ หลังจากปี 2540 หลังวิกฤตต้มยำกุ้ง”

เนื้อหาในหนังสือ รศ.ดร.โกวิทเล่าถึงความสนพระราชหฤทัยในการเรียนปริญญาเอก วิชาพัฒนศึกษาศาสตร์ โดยคัดมาจากบันทึกของ ดร.ชมพันธุ์ ญูธร ณ อุทยา 1 ใน 5 พระอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ว่า อาจารย์ชมพันธุ์กราบบังคมทูลถามว่า เพราะเหตุใดจึงสนพระราชหฤทัยเลือกศึกษาวิชานี้ ทั้งๆ ที่ทรงมีประสบการณ์ตรงอย่างมากทางด้านการจัดการศึกษาจากพระราชกรณียกิจต่างๆ ที่ทรงปฏิบัติอยู่เพื่อประเทศชาติ

“พระองค์รับสั่งอย่างถ่อมพระองค์ว่า อยากจะได้เรียนรู้ทฤษฎีและหลักการของการพัฒนาหลักสูตรอย่างถูกต้อง เพราะเท่าที่ทรงปฏิบัติอยู่นั้นเป็นการปฏิบัติที่ทรงคิดเอง อาจขาดทฤษฎีที่ถูกต้องยอมรับ”

“จากพระราชดำรินี้ จะเห็นได้ว่าสมเด็จพระเทพฯ ทรงเป็นเจ้าฟ้านักการศึกษา ที่ทรงพระปรีชาสามารถและมีพระวิริยะอุตสาหะอันล้ำเลิศในการที่จะทรงศึกษาทุกเรื่องให้ถึงแก่นแท้ของศาสตร์ต่างๆ โดยทรงตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาทฤษฎี หลักการ ควบคู่กับการปฏิบัติ เพื่อให้พระราชกรณียกิจสำเร็จลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพ”

ในห้องเรียนปริญญาเอก มีนักศึกษาทั้งสิ้น 10 คน กับ “หนึ่งพระองค์” สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทานฉายากลุ่มว่า “The Gang of Eleven” เพื่อเป็นการล้อเลียน “The Gang of Four” ซึ่งเป็นที่รู้จักกันดีในทางการเมืองของสาธารณรัฐประชาชนจีนในขณะนั้น และฉายานี้เป็นที่พอใจของทุกคนในกลุ่ม

“สมเด็จพระเทพฯ ทรงใช้เวลามาเข้าเรียน

อย่างสม่ำเสมอ ถ้าจะนับเวลาเรียนเสด็จมาเรียนเกิน 85 เปอร์เซ็นต์ และเสด็จมาตรงเวลา ไม่ได้มีขบวนอะไรเลย ส่วนใหญ่เสด็จมาทรงคันเดียวด้วยซ้ำ พระองค์ตรัสว่าไม่ต้องทำอะไรพิเศษ ประทับเรียนในห้องเล็กๆ ไม่มีแอร์หรือแม้แต่ลิฟต์ ก็รับสั่งว่าไม่ต้องปิดหรือกัน ทรงไม่ต้องการอะไรที่เอิกเกริก แม้กระทั่งกระเป๋าทรง ก็ทรงใช้กระเป๋านักเรียนใบเก่าที่ทรงเมื่อครั้งทรงศึกษาอยู่โรงเรียนจิตรลดา และเวลาที่ทรงพระอักษร ทรงเป็นนักเรียนที่ซักถามอาจารย์มากที่สุด และเป็นเรื่องที่นำแปลกใจ ทรงเรียนมาด้านอักษรศาสตร์ แต่ทรงเก่งคณิตศาสตร์ ทรงไม่มีปัญหาอะไรกับวิชาสถิติเลย”

“กับพระสหาย ทรงไม่ถือพระองค์ เรามีปัญหาอะไร ทูลปรึกษาอะไรต่างๆ ก็ทรงยินดี และทรงเต็มพระราชหฤทัย ทรงมีพระเมตตามาก และทรงมีพระอารมณ์ขัน”

ในการเรียนระดับปริญญาเอกนั้น เหล่า “แก๊งออฟฟิเลฟเวน” มักจะมีกิจกรรมการ “ตีวงหนังสือ” กันบ่อยครั้ง รศ.ดร.โกวิทเล่าถึงการตีวงหนังสือครั้งหนึ่ง ซึ่งเขาถูกเลือกให้ตีวงวิชารัฐศาสตร์ เพราะสอนวิชานี้อยู่ที่ ม.เกษตรศาสตร์ตั้งแต่ พ.ศ.2515

“การตีวงกันเป็นไปอย่างสนุกสนาน เนื่องจากสมเด็จพระเทพฯ ทรงมีพระราชปณิธานประมาณ 4 ครั้ง ซึ่งผมตอบไม่ได้เลยจริงๆ ที่เตรียมมาเป็นอย่างดี หากแต่พระราชปณิธานนั้นลึกซึ้งในเชิงทฤษฎี อาทิ เรื่องทฤษฎีโดอะเล็กติกที่คาร์ล มาร์กซ เอาจมประยุกต์นั้น หากอ้างว่าต้องมีการขัดแย้งขึ้นภายในทุกสังคม แล้วเมื่อสังคมกลายเป็นสังคมคอมมิวนิสต์ ตามหลักโดอะเล็กติกแล้วจะต้องเกิดความขัดแย้งขึ้นภายในอีกใช่ไหม ผมได้แต่ยิ้มแห้งๆ สรุปลงแล้วคนตีวง ‘งง’ ครับ”

“ทรงถามอย่างลึกซึ้ง ผมทูลว่า ‘มาร์กซ์ไม่พูดต่อ’ พระองค์ตรัสว่า ‘ตามหลักตรรกะต้องมีต่อ’ และจะให้ผมทูลตอบว่าอย่างไร ยังเรียนไม่ถึง ก็จน เพราะใครจะไปคิดว่ามีต่อ มาร์กซบอกหยุดก็หยุด แต่รับสั่งว่า ‘ไม่ได้ ต้องมีต่อ’ ตรงนี้สะท้อนถึงพระสติปัญญาที่ล้ำลึก”

“ทรงเก่งมากครับ”

การสอบไล่วิชารัฐศาสตร์สำหรับการพัฒนาประเทศเป็นไปได้อย่างดี คือสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงได้เกรด “A” ขณะที่ รศ.ดร.โกวิทได้คะแนนต่ำที่สุดแบบหุุดหวิดคาบเส้น

สำหรับปริญญาโทในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงทำวิจัยเรื่อง “การพัฒนาวัฒนธรรมเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้การสอนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้น

มัธยมศึกษาตอนปลาย” โดยขั้นตอนหนึ่งของการวิจัย สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โปรดเกล้าฯ ให้จัดประชุมครูภาษาไทยในระดับชั้น ม.ปลายและผู้เกี่ยวข้อง เพื่ออภิปรายถึงปัญหาในการเรียนการสอนภาษาไทย ผลการประชุมวิเคราะห์ปัญหาสรุปได้ว่า

“ในปัจจุบันนี้ นักเรียนไม่ค่อยสนใจวิชาภาษาไทยเท่าที่ควร นักเรียนมีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการเข้าใจและใช้ภาษาไม่เพียงพอ ขาดความสามารถในการคิดและวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล เนื่องจากการเรียนการสอนไม่เอื้อให้นักเรียนคิดและมีวิจารณ์ญาณ นอกจากนี้ นักเรียนยังขาดความรักและภาคภูมิใจในวิชาภาษาไทย เนื่องจากค่านิยมของสังคมโดยทั่วไปไม่ยกย่องและส่งเสริมภาษาไทย นักเรียนไม่ชอบและไม่เห็นคุณค่าของวรรณคดี เพราะเห็นว่าเป็นเรื่องเก่าและล้าสมัย”

เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยให้เป็นรากฐานในการสร้างความคิดที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาชาติบ้านเมือง พระองค์จึงได้ทรงสร้างและพัฒนาหลักสูตรสำหรับการศึกษารายวิชาภาษาไทยในระดับชั้น เนื่องจากมีพระราชดำริว่า “นักเรียนที่เรียนจบในระดับชั้น ม.ปลายนี้ ควรจะเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถเป็นอย่างดีในการฟัง การพูด การอ่าน การคิด และการเขียนภาษาไทย ตลอดจนความรู้สืบเนื่องรอบๆ ตัวหลายด้าน เพื่อสามารถนำไปใช้เป็นพื้นฐานในการพัฒนาประเทศชาติต่อไป

“เมื่อสำเร็จการศึกษา สมเด็จพระเทพฯ ทรงจบการศึกษาปริญญาตรีบัณฑิต เป็นอันดับ 1 ตลอดระยะเวลาที่ได้ศึกษาและใกล้ชิดเบื้องพระยุคลบาท เป็นช่วงเวลาที่ทำงานที่สุดในชีวิตของผม ลีริ่งคลเป็นของที่มีจริง พระจริยวัตรอันบริสุทธิ์งดงามของพระองค์ เป็นแรงบันดาลใจให้ต้องหนีห่างจากความขี้และมุ้งมิ้งที่จะทำความดี” รศ.ดร.โกวิทกล่าวทิ้งท้าย